

ומשנינן: כדאמר רב חסדא גבי כהן גדול, שהיתה קריאתו בעזרת נשים, הכא נמי גבי מלך בעזרת נשים היה קורא, והיא היתה חול, ומותר לישב בה. (3)

שנינו במשנה: אגריפס המלך עמד וקיבל וקרא עומד, ושבחוהו חכמים:

ומקשינן: מכך שבחוהו, מכלל בהכרח דשפיר עבד [טוב עשה אגריפס]?!?

והאמר רב אשי: אפילו למאן דאמר: "נשיא שמחל על כבודו כבודו מחול", אבל מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול, שנאמר "שום תשים עליך מלך".

וממה שהזירה תורה את ישראל בשימות הרבה ["שום תשים"], למדנו: שתהא אימתו עליך, ואם מחל על כבודו אין כבודו מחול.

ומשנינן: מצוה היתה בזה שקרא אגריפס מעומד, לפי שמחל על כבודו משום כבוד

שנינו במשנה: והמלך עומד ומקבל וקורא יושב; אגריפס המלך עמד וקיבל וקרא עומד:

ודייקין: מדשנינו שהמלך עומד "עומד" כדי לקבל את ספר התורה, וכן באגריפס שנינו: "עמד וקבל", מכלל דעד עכשיו היה יושב!?

ותיקשי, דהאמר מר: "אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד". (2)

ומנין שהותרה ישיבה בעזרה למלכי בית דוד? שהרי מצינו בהם ישיבה, שנאמר [שמואל ב ז יח] "ויבא המלך דוד, וישב לפני ה' [לפני הארון שהיה בעיר דוד] ויאמר מי אנכי ה' ד' ומי ביתי כי הביאתני עד הלום"; הרי שהותר לדוד לישב "לפני ה'", והוא הדין שמותר לו לישב בעזרה.

ואם כן תיקשי: הרי אגריפס לא היה ממלכות בית דוד, ואיך הותרה לו הישיבה!?

בפרק א ממלכים הלכה ה כדעת התוספות.

3. ראה בעמוד א הערה 1, שנתבאר, כי לפי שיטת רש"י דברי רב חסדא נאמרו לפרש את הברייתא שכתוב בה שכהן גדול היה קורא "בעזרה" ופירש, דהיינו עזרת נשים, ועל פי זה נתבאר כאן; וראה שם, ביאור אחר שדברי רב חסדא נאמרו לענין "הקהל", ולפי זה לשון "הכא נמי" בעזרת נשים, היינו משום שעיקר דברי רב חסדא נאמרו על הברייתא ששנינו בה שהיתה הקריאה "בעזרה", ו"הכא נמי" מה ששנינו במשנתנו שהיה מעמד ההקהל "בעזרה", היינו בעזרת נשים.

הזמן הקבוע בתורה!?! ולכך פירשו ד"במועד" משמע תוך המועד.

וראה מה שכתב ב"טורי אבן" מגילה ה, ליישב דברי רש"י.

2. א. ראה מה שנתבאר בענין זה לעיל בהערה 29 לעיל מ ב.

ב. ואף על גב שאגריפס מלך שלא כדין, מכל מקום מקשי שפיר, שהרי נהגו בו כבוד כמלך גמור, תוספות כתובות יז א.

ומשמע מדבריהם שמצד הדין לא היה לו דין מלך; אבל מדברי הריטב"א שם נראה, דאף שמינוהו שלא כדין, דין מלך לו בדיעבד, וראה מה שכתב ב"הערות" להוכיח מדברי הרמב"ם